

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 39/17

Λουξεμβούργο, 6 Απριλίου 2017

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-671/15
Président de l'Autorité de la concurrence κατά
Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE) κ.λπ.

**Κατά τον γενικό εισαγγελέα N. Wahl, οι οργανώσεις παραγωγών γεωργικών
προϊόντων και οι ενώσεις οργανώσεων τους είναι δυνατό να θεωρηθούν υπεύθυνες
για συμπράξεις αντίθετες προς το δίκαιο της Ένωσης**

*Τούτο ισχύει ιδίως αν πραγματοποιούνται συνεννοήσεις σχετικά με τις τιμές ή με τις ποσότητες που
διατίθενται στην αγορά και ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ πλειόνων (ενώσεων) οργανώσεων
παραγωγών ή μεταξύ οργανισμών αυτού του είδους και άλλων κατηγοριών παραγόντων της
αγοράς*

Το 2007, οι γαλλικές αρχές ανταγωνισμού αποκάλυψαν πρακτικές τις οποίες έκριναν αντίθετες προς τους κανόνες ανταγωνισμού στον τομέα της παραγωγής και της εμπορίας ραδικιών αντίβ. Οι πρακτικές αυτές, τις οποίες εφάρμοζαν οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και διάφοροι οργανισμοί και εταιρείες, συνίσταντο κυρίως σε συνεννόηση όσον αφορά την τιμή των ραδικιών αντίβ και τις διατιθέμενες στην αγορά ποσότητες, καθώς και σε ανταλλαγή στρατηγικών πληροφοριών.

Με προσφυγή τους στη γαλλική δικαιοσύνη, με την οποία αμφισβητούν το πρόστιμο 4 εκατομμυρίων ευρώ περίπου που τους επιβλήθηκε, οι οργανώσεις παραγωγών και οι λοιπές οντότητες στις οποίες επιβλήθηκε το πρόστιμο υποστηρίζουν ότι οι πρακτικές τους δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση των συμπράξεων την οποία θεσπίζει το δίκαιο της Ένωσης. Πράγματι, οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις τους έχουν, δυνάμει του δικαίου της Ένωσης¹, ως καθήκον τη ρύθμιση των τιμών παραγωγού και την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση. Η εκπλήρωση του καθήκοντος αυτού δικαιολογεί τις πρακτικές που χαρακτηρίζονται ως αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού από τις γαλλικές αρχές.

Το Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο), το οποίο επιλήφθηκε της υποθέσεως ζητεί διευκρινίσεις ως προς το ζήτημα αυτό από το Δικαστήριο.

Με τις προτάσεις που ανέπτυξε σήμερα, ο γενικός εισαγγελέας Nils Wahl επισημαίνει, κατ' αρχάς, ότι οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών επιδιώκουν, μεταξύ άλλων καθηκόντων, τον γενικό σκοπό της προσαρμογής της παραγωγής στη ζήτηση, της μείωσης του κόστους παραγωγής και της ρυθμίσεως των τιμών παραγωγού. Επομένως, οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον τομέα της συγκεντρώσεως της εμπορίας των προϊόντων των μελών τους και αποτελούν ουσιαστικά χώρους συλλογικής συνεννοήσεως.

¹ Κανονισμός 26, της 4ης Απριλίου 1962, περί εφαρμογής ορισμένων κανόνων ανταγωνισμού στην παραγωγή και την εμπορία γεωργικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 35)· κανονισμός 2200/96 του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 1996, περί κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών (ΕΕ 1996, L 297, σ. 1)· κανονισμός 1184/2006 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2006, περί εφαρμογής ορισμένων κανόνων ανταγωνισμού στην παραγωγή και την εμπορία γεωργικών προϊόντων (ΕΕ 2006, L 214, σ. 7)· κανονισμός 1182/2007 του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση ειδικών κανόνων όσον αφορά τον τομέα των οπωροκηπευτικών, για την τροποποίηση των οδηγιών 2001/112/ΕΚ και 2001/113/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΟΚ) 827/68, (ΕΚ) 2200/96, (ΕΚ) 2201/96, (ΕΚ) 2826/2000, (ΕΚ) 1782/2003 και (ΕΚ) 318/2006, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 2202/96 (ΕΕ 2007, L 273, σ. 1)· κανονισμός 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (κανονισμός για τη θέσπιση της ενιαίας ΚΟΑ) (ΕΕ 2007, L 299, σ. 1).

Λαμβανομένου υπόψη ότι, σύμφωνα με τη Συνθήκη ΛΕΕ, οι στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) υπερισχύουν των στόχων του ανταγωνισμού, **ορισμένες από τις δράσεις που εφαρμόζουν οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και είναι απόλυτα απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, μπορούν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού.** Πράγματι, για την εκπλήρωση των καθηκόντων που τους αναθέτει ο νομοθέτης της Ένωσης, οι παράγοντες αυτοί καλούνται να καθιερώσουν μορφές συντονισμού και συνεννοήσεως που εξαιρούνται από τους νόμους της αγοράς και, συνεπώς, είναι αντίθετες προς την έννοια του ανταγωνισμού. Η επίτευξη αυτών των στόχων σημαίνει, συνεπώς, ότι η οικεία οργάνωση παραγωγών ή ένωση οργανώσεων παραγωγών ασκεί πραγματικό έλεγχο των όρων πωλήσεως και ιδίως των τιμών πωλήσεως.

Εντούτοις, ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι **δεν αρκεί τα μέτρα που λαμβάνουν οι οργανώσεις παραγωγών ή οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών να συμβάλλουν, σε μικρό ή σε μεγάλο βαθμό, στην εκπλήρωση των καθηκόντων που τους αναθέτει ο νομοθέτης της Ένωσης για να μπορούν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού.** Από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού πρέπει να εξαιρούνται μόνον οι πρακτικές που εντάσσονται στα καθήκοντα τα οποία ανατίθενται ειδικά στις οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και επαγγελματικές ενώσεις που είναι επιφορτισμένες με την εμπορία των οικείων προϊόντων.

Επομένως, **για να μπορούν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού και ιδίως της αρχής της απαγορεύσεως των συμπράξεων, οι επίδικες πρακτικές** θα πρέπει, σύμφωνα με τον γενικό εισαγγελέα, **να έχουν πράγματι θεσπιστεί στο εσωτερικό οργανώσεως παραγωγών ή ενώσεως οργανώσεων παραγωγών** που είναι πράγματι επιφορτισμένη με την διαχείριση της παραγωγής και την εμπορία του οικείου προϊόντος. Πράγματι, πρακτικές που εφαρμόζονται **στο εσωτερικό** οργανώσεως παραγωγών ή ενώσεως οργανώσεων παραγωγών μπορούν να εξομοιωθούν με τις πρακτικές που εφαρμόζονται στο εσωτερικό εταιρείας ή ομίλου που εμφανίζεται, στην οικεία αγορά ως μια και μόνη οικονομική οντότητα. Ανάλογες «**εσωτερικές**» πρακτικές εξαιρούνται από την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού.

Αντιθέτως, **οι πρακτικές που ακολουθούνται μεταξύ οργανώσεων παραγωγών ή ενώσεων οργανώσεων παραγωγών, στο εσωτερικό οντοτήτων που δεν είναι επιφορτισμένες από τα μέλη τους με την εμπορία, ή ακόμα και μεταξύ οργανώσεως παραγωγών/ενώσεως οργανώσεων παραγωγών και άλλων κατηγοριών παραγόντων της αγοράς, δεν μπορούν να εξαιρεθούν από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού,** εφόσον οι εν λόγω πρακτικές εφαρμόζονται μεταξύ οικονομικών οντοτήτων που θεωρείται ότι είναι αυτόνομες. Κατά συνέπεια, εκτός των μέτρων παρεμβάσεως που προβλέπονται υπό στενή έννοια από τον νομοθέτη της Ένωσης, συνεννοήσεις σχετικά με τις τιμές, τις παραγόμενες ποσότητες και τη διαβίβαση ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών μεταξύ διαφορετικών οργανώσεων παραγωγών ή ενώσεων οργανώσεων παραγωγών, αλλά και στο εσωτερικό οντότητας που δεν είναι επιφορτισμένη με την εμπορία των προϊόντων των μελών της, πρέπει να υπόκεινται στο δίκαιο του ανταγωνισμού.

Ο γενικός εισαγγελέας εξετάζει στη συνέχεια τα πραγματικά περιστατικά που άπτονται της φερόμενης συμπράξεως στον τομέα των ραδικιών αντίβ στη Γαλλία. Όσον αφορά, κατ' αρχάς, **τη συνεννόηση σχετικά με την τιμή των ραδικιών αντίβ,** ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι μια πολιτική καθορισμού **ελάχιστης τιμής** μεταξύ παραγωγών δεν μπορεί να εξαιρεθεί από την απαγόρευση των συμπράξεων την οποία προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης, ανεξαρτήτως του αν η πολιτική αυτή χαράσσεται μεταξύ διαφορετικών οργανώσεων παραγωγών/ενώσεων οργανώσεων παραγωγών ή στο εσωτερικό της ίδιας οργανώσεως παραγωγών ή ενώσεως οργανώσεων παραγωγών. Πράγματι, οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών είναι επιφορτισμένες να διαπραγματεύονται με τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο στάδιο μετά την παραγωγή (διανομείς) μια **ενιαία τιμή** εφαρμοστέα στο σύνολο της παραγωγής, η οποία είναι δυνατόν να μεταβάλλεται σε συνάρτηση με τις περιόδους εμπορίας και με την ποιότητα του οικείου προϊόντος. Ο καθορισμός, στο εσωτερικό οργανώσεως παραγωγών ή ενώσεως οργανώσεων παραγωγών μιας **ελάχιστης τιμής** που δεν θα υπόκειτο σε καμία διακύμανση δεν θα είχε, εξ ορισμού, έννοια.

Όσον αφορά, στη συνέχεια, τη **συνεννόηση σχετικά με τις ποσότητες που διατίθενται στην αγορά**, ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι μια τέτοια συνεννόηση στο εσωτερικό οργανώσεως παραγωγών ή ενώσεως οργανώσεων παραγωγών στο πλαίσιο των σχεδίων παραγωγής τα οποία προβλέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία μπορεί να εξαιρεθεί της εφαρμογής του δικαίου του ανταγωνισμού, εφόσον αποσκοπεί πράγματι στη ρύθμιση της παραγωγής προκειμένου να σταθεροποιηθούν οι τιμές των οικείων προϊόντων. Αντιθέτως, συνεννοήσεις μεταξύ πλειόνων οργανώσεων παραγωγών ή ενώσεων οργανώσεων παραγωγών με σκοπό τον περιορισμό και τον γενικευμένο έλεγχο των ποσοτήτων που διατίθενται στο σύνολο της αγοράς των ραδικιών αντίβ και, κατά συνέπεια, τον περιορισμό της παραγωγής μακροπρόθεσμα (όπως φαίνεται να συμβαίνει στην κρινόμενη υπόθεση) δεν εξαιρούνται από την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού.

Τέλος, όσον αφορά την **ανταλλαγή στρατηγικών πληροφοριών**, ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι τα καθήκοντα που ανατίθενται στις οργανώσεις παραγωγών και στις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών συνεπάγονται αναγκαστικά ανταλλαγές στρατηγικών πληροφοριών σε εσωτερικό επίπεδο, με αποτέλεσμα οι κανόνες ανταγωνισμού να μην είναι γενικά εφαρμοστέοι στο εσωτερικό οργανώσεως παραγωγών/ενώσεως οργανώσεων παραγωγών. Αντιθέτως, ανταλλαγές πληροφοριών που συνίστανται σε ανακοινώσεις τιμών μεταξύ οργανώσεων παραγωγών, ενώσεων οργανώσεων παραγωγών και άλλων ανταγωνιστριών οντοτήτων (όπως φαίνεται να ισχύει εν προκειμένω) δεν συνδέονται με τα καθήκοντα που ανατίθενται στις οργανώσεις παραγωγών/ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και, συνεπώς, υπόκεινται στην αρχή της απαγορεύσεως των συμπτράξεων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582